

Hipit värittivät Pori Jazzin ensimmäistä vuosikymmentä

Pekka Laine

Ensimmäinen Pori Jazz järjestettiin v. 1966. Alku oli vaatimatonta: konsertteja oli 2 ja jameja 1. Porin Oluttehdas heräsi ja antoi tukea 1 000 markkaa sekä kuorma-auton ja kuljettajan käyttöön. Yleisöä oli runsaat 600 ihmistä, ja voittoa tapahtuma teki 379 markkaa. Kun parikymmenpäiselle toimitsijalaumalle oli tarjottu kiitokseksi oluet ja makkarat, jäi voitto 49 markkaan.

V. 1967 Porin Oluttehdas jatkoi tukemista rahalla ja kalustolla. Se olikin pitkään Pori Jazzin ainoa kaupallinen sponsori. Porin kaupunki ei antanut rahaa mutta antoi Kirjurinluodon ilmaiseksi käyttöön. Toisena kesänä rohkeimmat toimittajat kirjoittivat, että Pori Jazz ”on jo käsite”.

Alkuvuosina jazeille pukeuduttiin hienosti: naiset vaaleaan mekkoon ja miehet tummaan bleiseriin ja kravattiin. Vain yhden talven aikana festivaaliyleisön pukeutumisessa tapahtui dramaattinen muutos. Amerikan hippiliikkeen aallot rantautuivat Suomeen. *Summer of Love* oli ollut USA:ssa jo v. 1967, mutta Suomessa vasta vuoden 1968 festivaalilla hippivaatetus valtasi yleisön.

Hippivuonna Pori Jazz tuotti jo taloudellisesti hyvin ja päättikin ryhtyä jakamaan stipendiä suomalaiselle muusikolle, jonka panos festivaalilla oli merkittävä. Seuraavana vuonna 1969 konserttipaikkoja oli 6 ja konsertteja yhteensä 11. Yleisöä saapui myös ulkomailta, ja pukeutuminen kiinnosti toimittajia, jotka kirjoittivat ”toinen toistaan erikoisemmin pukeutuneista nuorisista”.

50-vuotisjuhlateos lokakuussa

Lokakuussa Turun kirjamessuilla julkaistaan Kuvitettu klassikko Pori Jazzin 50-vuotisesta taipaleesta. Tekijätiimi kävi läpi tuhansia arkistokuvia ja valitsi parhaimmat tähän teokseen.

Ravintolat alkoivat joustaa festivaalien aikana

V. 1970 järjestäjät odottivat 15 000 ihmistä, mutta yleisöä saapui ennätysmäisesti: 17 000. Onni säiden suhteen jatkui, sillä synkät sadepilvet väistyivät perjantaina iltapäivällä.

Monet jazzinharrastajat varoittivat Pori Jazzia mammuttitaudin vaaroista. Pori Jazz kuitenkin laajentui joka vuosi. V. 1971 jazzjuna kuljetti kansaa Helsingistä Poriin. Yleisön laatu ei ollut kaikkien mieleen; jotkut olivat närkästyneitä rennosti pukeutumisesta. Myös toisenlaisia kantoja kuultiin: ”Raumalla ei ole tällaista!”

V. 1972 Turun Sanomissa epäiltiin, että ”suurin osa nuoresta festivaaliväestä on kerääntynyt Poriin muista syistä kuin kuullakseen hyvää jazzmusiikkia”. Arvokkaan jazztunnelman pelättiin kärsivän, kun yleisön keski-ikä laski ja yleisömäärä kasvoi. Yhteenlaskettu yleisömäärä oli noin 35 000 henkeä.

Vuoden 2015 Pori Jazz puhututti

”Nyt reppuni jokainen lokero synnättiin yhden päivän aikana kymmenen kertaa: Onko täällä vielä jokin tasku? Ei kai varmasti ole juomia mukana? Entä saateenvarjoa?” kirjoitti Ilari Tapio Satakunnan Kansassa. Valvonnan lisääntyminen kirvoitti paljon negatiivisia mielipiteitä, mutta sitä myös ymmärrettiin.

Nykyjazeissa kohtaavat musiikin äärilaidat

Jazzin huippunimi Wayne Shorter ja moderni pop-ikoni Kylie Minogue soittivat vuoden 2015 jazeilla. Pori Jazz uskaltaa ylittää rajatut genre-laatikot ja viilettää laidasta laitaan.

70-luvun alussa ravintoloissa oli vielä ns. pikkutakkipakko miehille. V. 1973 Porin ravintolat alkoivat kuitenkin joustaa tästä pakosta, koska pelkäsivät asiakaskatoa. Säännöissä luki: ”Poikkeuksena on jazzfestivaalien aika, silloin tarvitaan vain vaatteet. Puukenkiä ei hyväksytä, koska ne saattavat olla vaarallisia tanssilattialla.”

V. 1974 Pori Jazz uudistui monin tavoin. Porin kaupunki rakensi Kirjurinluotoon Raumansillan ja kiinteän esiintymislavan. Porilainen rock-yhtye Elonkorjuu esiintyi juhlilla.

Vaikka järjestäjät eivät enää toivoneet lisää yleisöä, 10-vuotisjuhlilla tehtiin uusi ennätys: yhteensä 50 000 henkilöä osallistui Jazz 75:lle. Säädet olivat aina suosineet Pori Jazzia, ja niin myös v. 1975. Se oli kuitenkin viimeinen vuosi, jolloin toimintakertomukseen kirjoitettiin: ”Tavan mukaan sää suosi festivaalia.”